Februar 2020

Arbejdsbeskrivelse for rejselærere i Island

Arbejdsbeskrivelse samt rammer og vilkår for udsendte danske rejselærere til danskundervisningen i grundskolen i Island for skoleårene 2019-2024.

1. Dansk-islandsk samarbejdsprojekt

Projektet er beskrevet i "Aftale om dansk-islandsk samarbejdsprojekt om støtte til danskundervisningen i det islandske uddannelsessystem". Aftalen gælder i 5 år for perioden 1. august 2019 – 31. juli 2024.

Aftalen skal ses som en forlængelse af de fem tidligere dansk-islandske samarbejdsaftaler om styrkelse af danskundervisningen i Island i perioden 2001-2019. Der henvises endvidere til samarbejdsprojektet om støtte til danskundervisningen og formidling af dansk kultur i Island i perioden 1996-2000.

Formålet med samarbejdsprojektet er at støtte danskundervisningen i det islandske uddannelsessystem med særligt henblik på styrkelse af elevernes mundtlige færdigheder, formidle dansk kultur i det islandske uddannelsessystem, øge interessen for dansk og styrke bevidstheden om betydningen af dansk sprogforståelse for islændinge.

Projektet finansieres af undervisningsministerierne i Danmark og Island. Der er fra dansk side afsat en årlig rammebevilling på 3,1 mio. danske kr., og der er fra islandsk side afsat en årlig rammebevilling på 6,0 mio. islandske kr. Hele samarbejdsaftalen kan findes på Undervisningsministeriet hjemmeside: http://www.uvm.dk/Island

2. Arbejdet som udsendt dansk rejselærer

Der udsendes årligt to danske rejselærere til udstationering i islandske folkeskoler.

Rejselærernes opgaver er at:

- indgå i et fagligt og pædagogisk samarbejde med de stedlige islandske lærere
- tilrettelægge, gennemføre og evaluere undervisningsforløb med inddragelse af it, den praktiske/musiske dimension og forskellige sprogdidaktiske undervisningsmetoder
- indgå i et pædagogisk udviklingsarbejde på skolerne med henblik på at styrke lærernes fagdidaktiske kompetence
- medvirke til at planlægge og gennemføre didaktiske kurser for de islandske dansklærere
- formidle viden om best-practice i undervisningen og orientere om nye undervisningsmidler.

Der lægges særlig vægt på den mundtlige sprogtræning i arbejdet med eleverne, således at de kan nyde godt af at have en lærer, der har dansk som modersmål og med baggrund i dansk kultur. Rejselærerne skal herudover i samarbejde med de lokale skolemyndigheder og lektoren i dansk på Det undervisningsvidenskabelige Fakultet ved Islands Universitet medvirke til at tilrettelægge korte kurser for islandske lærere i det område, som de udsendes til.

Rejselæreren opholder sig i et eller flere skoledistrikter i Island i løbet af udsendelsen. I det enkelte distrikt udarbejdes en skolebesøgsplan, som præciserer hvilke skoler og islandske dansklærere, der skal modtage den danske rejselærer.

Opholdet på de enkelte skoler/skoledistrikter kan være af varierende længde, men der sigtes mod mindst 4 – 6 uger på hver skole, alt efter dennes størrelse og behov. Dette aftales lokalt.

I det faglige samarbejde er der basis for en udvikling, hvor der i høj grad arbejdes med innovative undervisnings- og læringsstrategier med fokus på elevernes kommunikative færdigheder. Især mundtlig sprogaktivering og færdigheder i dansk talesprog prioriteres højt, således at eleverne får lejlighed til at tale og lytte til originalt talt dansk.

Ved siden af dette innovationsaspekt viser udbyttet og formålet med rejselærerens ophold på skolen sig ved, at:

- den lokale islandske dansklærer får støtte og inspiration til at iværksætte en mere forsøgspræget undervisning, hvor nye sprogdidaktiske metoder i fællesskab kan afprøves
- den lokale islandske dansklærer får lejlighed til at kommunikere på dansk og få ajourført sin viden om, hvad der sker i Danmark
- de islandske dansklærere får lejlighed til at udveksle erfaringer om undervisningsmaterialer.

Overordnet kan rejselærernes besøg i skoler karakteriseres som et "lærer-til-lærer udviklingsarbejde på stedet". En samarbejdsform som denne har en høj overførselsværdi, men stiller også krav om stor personlig opmærksomhed og individuel tilpasning til det aktuelle skolemiljø.

Samarbejdet på skolen og med skoledistriktet kan ligeledes resultere i tværgående initiativer, hvor islandske dansklærere etablerer et samarbejde på tværs af skolerne, indbydes til kurser eller andre former for faglig drøftelse eller debat med rejselærerne. Endelig kan der blive tale om deltagelse i lokale arrangementer af mere kulturel art.

3. Undervisningsåret

De udsendte danske rejselærere forventes at skulle opholde sig i Island fra midten af august til midten af juni det efterfølgende år.

Det undervisningsvidenskabelige Fakultet ved Islands Universitet i Reykjavik, som bl.a. varetager læreruddannelsen, vil umiddelbart efter ankomsten stå for et 3 – 4 dages langt introduktionsforløb.

Udover at få ordnet en række praktiske ting i forbindelse med ankomsten til Island, vil rejselærerne bl.a. blive introduceret til opbygningen af det islandske skolesystem, danskundervisningens placering i dette, præsentation af eksempler på undervisningsmaterialer, og så vidt muligt møde nogle af de vigtigste aktører i forbindelse med projektet. Herefter bliver rejselærerne sendt ud til det skoledistrikt, hvor de skal opholde sig, og hvor repræsentanter fra skolemyndighederne vil tage imod dem. Formålet med disse arrangementer er at indkredse de faglige temaer og samtidig give parterne lejlighed til at møde hinanden allerede fra skoleårets begyndelse.

I Island stilles en projektkoordinator til rådighed, som vil tage sig af spørgsmål, der relaterer sig til islandske forhold og praktiske forhold.

Rejselærernes arbejdsår følger det islandske skoleår i folkeskolen i Island. Undervisningen afsluttes de første dage af juni. Der holdes 2-3 dages efterårsferie og mange steder også 2-3 dages vinterferie. Påske- og juleferie er som i Danmark.

I årets løb vil der normalt blive indbudt til to midtvejsmøder og et afsluttende møde med henblik på evaluering og afrapportering af forløbet. Det undervisningsvidenskabelige Fakultet ved Islands Universitet afholder udgifterne til transport og ophold i forbindelse med møderne.

Det forventes at de udsendte rejselærere og den udsendte danske lektor indgår i et fagligt samarbejde. Da de to rejselærere ligeledes kan have behov for pædagogisk samarbejde og erfaringsudveksling undervejs i forløbet, er der afsat midler til at rejselærerne og den udsendte lektor kan mødes op til fire gange i løbet af udsendelsesperioden. Disse møder aftales og afholdes i samarbejde med den lokale projektkoordinator.

Børne- og Undervisningsministeriet arrangerer hvert år i slutningen af juni måned et heldagsmøde i København, hvor den lektor og de rejselærere, der står foran udsendelse, får lejlighed til at mødes med de hjemvendende.

I den sidste uge af opholdet i Island udarbejder de udsendte rejselærere hver for sig en rapport om opholdet i Island. Desuden skal rejselærerne hver for sig eller i samarbejde udarbejde en såkaldt undervisningsmappe, der indeholder beskrivelse af de undervisningsmaterialer og ideer til undervisningsforløb, som de har benyttet i løbet af skoleåret.

Rapporten og undervisningsmappen afleveres til projektkoordinatoren inden afrejsen. Projektkoordinatoren vil sørge for at kopi af begge dele sendes til de islandske skoler, der har modtaget en rejselærer i skoleåret samt til Børne- og Undervisningsministeriet i Danmark.

4. Praktiske oplysninger

Der stilles et beløb på op til 5.000 kr. til rådighed til indkøb af undervisningsmaterialer eller lignende i Danmark i forbindelse med udsendelsen. Regningerne indsendes samlet til Børne- og Undervisningsministeriet, der refunderer udgifterne. Materialerne forbliver i Island og indgår efter opholdet i Det undervisningsvidenskabelige Fakultets biblioteksamling.

Børne- og Undervisningsministeriet betaler ud- og hjemrejsen. Eventuelle rejser hjem til Danmark i udstationeringsperioden – fx i juleferien – betales af rejselæreren selv.

Rejselæreren får sin løn udbetalt fra sit hidtidige ansættelsessted, og Børne- og Undervisningsministeriet refunderer arbejdsgiverens udgifter i den forbindelse. Rejselæreren frikøbes fra 1. august til 31. juli og er i denne periode ansat under Børne- og Undervisningsministeriet.

Børne- og Undervisningsministeriet tager kontakt til rejselærerens ansættelsessted for at indgå aftale om frikøb.

Under udsendelsen varetages den daglige ledelse af de islandske myndigheder i skoledistriktet.

Ferier mv. samt hjemrejsetidspunktet i juni aftales med den islandske projektkoordinator.

I månederne august til maj ydes et månedligt skattefrit tillæg til dækning af merudgifter under udsendelsen. Beløbet fastsættes for et år ad gangen.

Normalt stilles der af den modtagende kommune en et til to-værelses møbleret bolig til rådighed for rejselæreren. Boligen vil være rejselærerens faste opholdssted. Rejselærervirksomheden er således ikke baseret på udsendelse af en hel familie.

Børne- og Undervisningsministeriet dækker omkostningerne til ud- og hjemtransport af nødvendigt privat indbo. Den udsendte danske rejselærer indhenter tre tilbud på transport af privat indbo. Tilbuddet skal godkendes af Børne- og Undervisningsministeriet i Danmark.

Hvis udsendelsen sker uden for Reykjavik-området, kan det forventes at rejselæreren skal flytte fra by til by en gang i løbet af udsendelsesperioden. Bolig- og transportudgifter i forbindelse med flytningerne afholdes af projektet.

Personlige forbrugsudgifter som mad, telefon, brug af internet, tv-licens, el, varme mv. påhviler rejselæreren.

Ved eventuelle praktiske problemer kontaktes den stedlige kommune - evt. kontaktpersonen ved Det undervisningsvidenskabelige Fakultet ved Islands Universitet i Reykjavik.

Udgifter til privat transport i Island afholdes af rejselæreren selv. Transport som led i rejselærervirksomheden betales af de islandske kommuner. I Island er der ganske store forskelle på kommunernes størrelse og på afstandene inden for den enkelte kommune. Det betyder, at der ligeledes kan være stor forskel på, hvordan den enkelte kommune sikrer rejselærerens arbejdsmæssige transport.

Børne- og Undervisningsministeriet tegner i udsendelsesperioden en tjenesterejseforsikring hos Europæiske Rejseforsikring A/S. Hvis rejselæreren ønsker yderligere forsikringer, ordnes og betales det privat.

De udsendte rejselærere må ikke uden forudgående tilsagn indgå aftaler eller foretage dispositioner, der medfører udgifter for Børne- og Undervisningsministeriet eller Det undervisningsvidenskabelige Fakultet ved Islands Universitet.

Eventuelle skatteforhold varetages af den udsendte danske rejselærer selv, ligesom det er den udsendte rejselærer, der selv varetager alt det praktiske i forbindelse med adresseflytning m.m.

5. Børne- og Undervisningsministeriet

Projektansvarlig og kontaktperson:

Specialkonsulent Pernille Skou Brønner Andersen
Børne- og Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26

1220 København K

Direkte tlf.: +45 3392 5304
E-mail: peand6@stukuvm.dk

6. Det undervisningsvidenskabelige Fakultet ved Islands Universitet.
Projektkoordinator i Island:

Docent Michael Dal
Islands Universitet
Det undervisningsvidenskabelige Fakultet
Stakkahlíð
105 Reykjavík
Ísland

7. Nyttige links
- Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside om samarbejdsprojektet:
http://www.uvm.dk/Island
- Islands Undervisningsministeriums hjemmeside: **http:**//www.mrn.stjr.is
- Danskafdelingens hjemmeside på Det undervisningsvidenskabelige Fakultet på Islands Universitet:
http://mennta.hi.is/vefir/danska
- Generel information om Island: **http:**//www.icetourist.is
- Daglige nyheder fra Island: **http:**//icelandreview.com